

Тема уроку: Роль фантастики у творі. Елементи казки «Джим Гудзик і машиніст Лукас»

Мета уроку: зацікавити учнів фантастичною повістю «Джим Гудзик і машиніст Лукас»; навчати стежити за авторською думкою у творі; розвивати зв'язне мовлення, логічне мислення, спостережливість та пам'ять; сприяти формуванню високих моральних якостей у школярів.

ХІД УРОКУ

Незважаючи на фантастичність, книжки Міхаеля Енде є критикою цивілізації, за якою криється бачення іншого, кращого світу.

Роман Гоке

У кого не залишилось надії, той втрачає силу.

Міхаель Енде

I. Організаційний момент

II. Перевірка домашнього завдання: відповіді на питання №1-4 с.198

III Актуалізація опорних знань

1. Бесіда

- Що таке повість?
- Що таке казка?
- Як можуть поєднуватися жанри казки і повісті?
- Доведіть, що «Джим Гудзик і машиніст Лукас» - це повість-казка.

2. Літературний диктант «Перевір себе»

1. Як називається країна, у якій жив Джим?
2. Що міг зав'язати у бант машиніст Лукас?
3. Що постійно носив із собою підданий Ермель?
4. Що було у загадковій посылці?
5. Чому Джима стали називати Гудзиком?
6. Чому король Альфонс без четверті 12 вирішив ліквідувати Емму?
7. У яку країну потрапили друзі?
8. Хто допоміг Джиму і Лукасу зустрітись із царем?
9. Якого віку був Пінг Понг?
10. Що сталося із принцесою Лі Сі?
11. Хто така пані Міньцан?
12. Навіщо дали подорожуючим палички, подібні на олівці?

IV. Мотивація навчальної діяльності. Оголошення теми, мети, епіграфів уроку

Слово вчителя

У Німеччині важко знайти дитячу кімнату, в якій би не було іграшок-персонажів із відомої книжки Міхаеля Енде «Джим Гудзик і машиніст

Лукас». Їхніми пригодами захоплюються діти всього світу. Чим же привабив юних читачів цей твір? Які елементи фантастичного (казкового) у творі. Про це буде мова сьогодні на уроці.

V. Сприйняття і засвоєння навчального матеріалу

1. «Подорож шляхами Джима Гудзика та машиніста Лукаса»

Зупинка перша. Недогадія.

- Назвіть головних героїв твору.
- Де розпочинається дія повісті?.
- Знайдіть і зачитайте опис цієї країни (*розділ перший*).
- Хто правив Недогадією?
- Хто ще жив в цій країні?
- Як Джим опинився в Недогадії?
- Чому Джим Гудзик та машиніст Лукас вирішили покинути Недогадію?
- Який епізод із подорожі головних героїв твору вам найбільше запам'ятався?

Зупинка друга. Загадкова Мандала.

- Що незвичайного було у Мандалі?
- Знайдіть і зачитайте, як виглядали вулиці і будинки (*розділ шостий*).
- Чи вдалося Джиму та Лукасу потрапити до імператора Мандалського? Хто цьому перешкодив?
- Чому сумував китайський імператор?
- Куди і навіщо вирушають Джим Гудзик та машиніст Лукас далі?

Зупинка третя. Місто Драконів.

- Яке враження справило місто Драконів на Джима та Лукаса?
- Зачитайте, як виглядав клас недоладійської школи.
- Чи були тут ще діти, крім Лі Ши?
- Хто Джимові та Лукасу допоміг подолати дракониху?
- Що зробили з переможеною драконихою?

2. Приклади казкових та фантастичних подій/ елементів у творі
Роман Міхаеля Енде «Джим Гудзик і машиніст Лукас» у казковій формі знайомить читачів з реальними явищами і стосунками. Поєднання дійсності та казковості виявляється в композиції, сюжеті, персонажах, художньому часі й просторі. Вигадані країни (Недогадія, Мандала, Ларіпура, Країна Тисячі Вулканів, Край Світу та ін.) та незвичайні герої (паротяжика Емма, ніби-велетні, дракони та дракониха) є своєрідним віддзеркаленням доколишнього світу, його особливостей і закономірностей, географії та історії. Фантастичний світ твору Міхаеля Енде не лише зачаровує своєю

незвичайністю, а й поглиблює наші уявлення про реальність. Вигадані країни порівнюються з Німеччиною, Африкою, Китаєм, митець вказує на їхні географічні координати, описує державний устрій, політику, транспорт, освіту тощо. У такий казково-фантастичний спосіб автор спонукає юних читачів замислитися над тим, у якому світі вони живуть, і не уникати проблем дійсності.

Висновок. Персонажі роману Міхаеля Енде «Джим Гудзик і машиніст Лукас», хоча й живуть у фантастичних країнах і беруть участь у неймовірних пригодах, насправді дуже схожі на звичайних людей. Їм притаманні людські якості (життєрадісність, цілеспрямованість, відкритість, доброзичливість, допитливість, прагнення кращого) та живі яскраві характери.

VI. Застосування знань, умінь, навичок

Творче завдання

Подумайте і розкажіть, якою людиною стане Джим Гудзик, коли подорослішає.

VII. Підбиття підсумків уроку

VIII. Домашнє завдання

С.191-198(скористайтесь QR-кодом на с.197), завдання №6 с.198 (письмово)